

Brevieren door Brabant - 21
Zegge - Bergen op Zoom
19,78 km

In Roosendaal staat nog steeds het station dat in 1949 door de toenmalige architect van de Nederlandse Spoorwegen, Sybold van Ravesteyn werd gebouwd. Roosendaal was lang een belangrijke spoorstad. Al in 1854 werd de spoorlijn naar Antwerpen aangelegd.

Vanaf 1873 kon men via de zogenaamde Zeeuwse Lijn met de trein vanaf Londen naar Berlijn reizen. Daarna was Roosendaal een belangrijke verbindingstad tussen o.a. Rotterdam, Antwerpen, Breda en Vlissingen. Veel staatshoofden hebben daar tot de Eerste Wereldoorlog gebruik van gemaakt. Voorbij Roosendaal kruist de Zeeuwse Lijn een veel oudere verbinding, de Zoom. Tegenwoordig een smal afwateringskanaal vanaf België, dat vroeger een belangrijk kanaal voor de turfwinning was.

Omstreeks 1350 werd over dit kanaal turf vervoerd naar Roosendaal vanaf Huijbergen, Nispen en Wouw. De schepen die daarvoor gebruikt werden waren, soms zelfs afhankelijk van de breedte en diepte van het kanaal waarin ze voeren, op maat gemaakt. In een haven met grotere vaarwegen, en dus grotere schepen, werd de turf dan over geladen. Bekende Brabantse benamingen voor de turfschepen waren o.a. de pleyt en het wijtschip. Tegenwoordig zijn er nog steeds in de Zoom unieke stuwten met enkelvoudige toldeuren die in 1885 in de, soms verlegde, Zoom werden geplaatst om de waterhuishouding op peil te houden.

Turf werd er toen al lang niet meer via de Zoom en de Grebbe vervoerd. De Grebbe was oorspronkelijk in de dertiende eeuw een afwatering voor o.a. de textielindustrie in Bergen op Zoom, later werd deze aangesloten aan de Zoom voor het vervoer van turf. Maar doordat men steeds meer en verder de huizen over de Grebbe heen mocht bouwen, werd deze steeds minder bevaarbaar, totdat het in de vijftiende eeuw helemaal overkluist was. De Grebbe werd zo eigenlijk van een turfkanaal het eerste riool van de wereld. Dit nadat deze kennis over rioleringen e.d. van oude volkeren zoals bijvoorbeeld de Romeinen verloren was gegaan.

In de middeleeuwen maakte men enkel gebruik van de zogenaamde slokop, in feite open riolering die afvoerde in een beek, rivier e.d. In 1858 werd in Londen naar aanleiding van de 'Great Stink' [de Grote Stank] opdracht gegeven om Londen te voorzien van deugdelijke riolering. Er waren net drie cholera uitbraken geweest en de stank was, net als in alle steden, niet te harden. De hoofdingenieur van de Londense publieke werken bouwde, met een vooruit ziende blik, een rioleringsstelsel dat heden ten dage nog in gebruik is. De Grebbe is tegenwoordig een rijksmonument, o.a. vanwege de oude bouwmethoden en materialen die nog steeds goed zichtbaar zijn. Het afwateringskanaal de Zoom heeft trouwens niet zijn naam aan de stad Bergen op Zoom gegeven. Eerder omgekeerd, de naam Zoom verwijst waarschijnlijk naar [de rand van] de Brabantse Wal. De eerst bekende naam voor Bergen op Zoom is Bergon. Mogelijk is deze naam verbasterd naar Bergen, wat ook een verwijzing naar een haven kan zijn.

Open de wandelroute als GPS

